

Sygn. akt VI GC 1130/16 upr/3

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: St. Sekretarz Sądowy Ewa Kościelniak

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2017 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z powództwa:

(...) S.A. w P.

przeciwko:

K. D.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanej K. D. na rzecz powoda (...) S.A. w P. kwotę 5 690,88 zł (pięć tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt złotych osiemdziesiąt osiem groszy) z odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 22 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 837,46 zł (dwa tysiące osiemset trzydzieści siedem złotych czterdzieści sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 170,46 zł (sto siedemdziesiąt złotych czterdzieści sześć groszy) tytułem rekompensaty na podstawie art. 10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt VI GC 1130/16/3

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 31 maja 2016 roku powódka (...) S.A. wniosła o zasądzenie od pozwanej K. D. kwoty 5.861,34 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 22 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w ramach współpracy handlowej zawarła umowę dostaw konstrukcji aluminiowych. Zamówiony towar został dostarczony i odebrany przez pozwaną. Pozwana miała dokonać zapłaty na rachunek bankowy powódki. Wezwaniem do zapłaty z dnia 17 maja 2015 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty jednak pozwana do dnia wniesienia pozwu nie uregulowała należności przysługującej powódce.

W dniu 26 sierpnia 2016 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Tychach Wydziale VI Gospodarczy w sprawie o sygn. akt VI GNC 1544/16/5 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwana potwierdziła, iż prowadziła współpracę z powódka polegającą na oferowaniu klientom sprzedaży i montażu wyrobów powódki. Pozwana podniosła, iż do faktury (...) została zgłoszona reklamacja. Pozwana wskazała, iż w związku z uwzględnieniem reklamacji wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 4.472,96 zł tytułem poniesionych kosztów związanych z usuwaniem usterek reklamacyjnych. Powódka podniosła również, że od grudnia 2012 r. trwa procedura reklamacji okien (...) klienta, który uzależnił dokonanie płatności za wystawione faktury od zakończenia procesu reklamacji. Pozwana wskazała, iż brak rzetelnego realizowania obowiązków powódki jako gwaranta doprowadziły pozwaną do skrajnej niewypłacalności. Pozwana podniosła, iż przedmiotowe powództwo powinno zostać zatem oddalone z uwagi na zasady współżycia i okoliczności związane z kwestią reklamacji.

W odpowiedzi na zarzuty sprzeciwu pełnomocnik powoda wskazał, że roszczenia reklamacyjne, na które powołuje się pozwana nie dotyczą powódki, lecz odrębnego podmiotu gospodarczego, chociaż współpracującego z powódką. Z pism reklamacyjnych wynika, że pisma dotyczą (...) S.A. we W., a ponadto, że pozwana ma liczne zadłużenie w obu podmiotach.

Sąd ustalił co następuje:

Powódka w ramach prowadzonej działalności gospodarczej dokonała sprzedaży na rzecz pozwanej konstrukcji aluminiowej. W związku z powyższym powódka wystawiła dnia 22 grudnia 2014 r. na rzecz pozwanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 5.690,88 zł.

Dowód faktura VAT nr (...) (k. 17), umowy o współpracy handlowej (k. 41-55),

Powódka dnia 2 lutego 2016 r. wypowiedziała umowę o współpracy handlowej nr (...) z 29 czerwca 2012 r. Umowa została wypowiedziana z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

Dowód: wypowiedziała umowę z 29 czerwca 2012 r. (k. 55v)

Pozwana zgłaszała spółce (...) S.A. we W. reklamacje jej wyrobów. Pismem z dnia 6 października 2016 r. pozwana poinformowała powódkę, iż z tytułu poniesionych kosztów związanych z usuwaniem usterek reklamacyjnych obciąża powódkę kwotą 4.472,96 zł.

Dowód: karty zgłoszeniowe (k. 56-60, 62v-63, 64v, 84), pisma dot. reklamacji (k. 77, 78v, 89, 80, 81, 81v, 85v-87) potwierdzenie przyjęcia reklamacji (k. 61, 65, 77v, 79, 82, 85), maile (k. 61v-62, 63v, 72-75v), notatka ze spotkania (k. 64), potwierdzenia (k. 65v-66, 78, 80v, 82v-84, 87), pisma z 6 października 2016 r. (k. 66v, 67v), potwierdzenia nadania (k. 67, 68), faktury (k. 68v-71), wykaz prac związanych z wymiana okien (k. 76)

Wezwaniem do zapłaty z dnia 27 maja 2016 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty m.in. należności wynikającej z faktura VAT nr (...) w kwocie 5.690,88 zł.

Dowód: wezwanie od zapłaty (k. 18), potwierdzenie nadania (k. 19)

Oceniając materiał dowody zgromadzony w sprawie należy podkreślić wagę dowodów z dokumentów, którym Sąd dał wiarę w całości, gdyż ich treść i autentyczność nie zostały zakwestionowane przez strony postępowania.

Sąd na rozprawie z dnia 11 kwietnia 2017 r. postanowił pominąć dowód z przesłuchania stron, albowiem pomimo prawidłowego wezwania i pouczenia nie stawiała się żadna z nich.

Sąd zważył, co następuje:

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej powódka dokonała sprzedaży konstrukcji aluminiowych na rzecz pozwanej.

Zgodnie z art. 535 § 1 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że sprzedaż jest umową dwustronnie zobowiązującą. Skutkiem zawarcia umowy sprzedaży jest zobowiązanie się sprzedawcy do przeniesienia własności rzeczy lub prawa na kupującego oraz zobowiązanie się kupującego do zapłacenia sprzedawcy umówionej ceny. Świadczenie jednej strony jest więc odpowiednikiem świadczenia drugiej strony. W takim ujęciu umowa sprzedaży ma charakter umowy wzajemnej, w odniesieniu do której znajdują zastosowanie ogólne przepisy dotyczące zobowiązań wzajemnych (art. 487 i n.).

Z umowy sprzedaży wynikają dla stron obowiązki. Obowiązki sprzedającego zostały wykonane, czego pozwana nie kwestionowała. Natomiast świadczenie zapłaty nie zostało spełnione przez dłużnika. W związku z tym powódka miała podstawy do dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.

Spełnienie przez powódkę spoczywających na niej obowiązków obliguje do realizacji świadczeń wzajemnych pozwaną. Pozwana nie zaprzeczała, że powódka wykonała przedmiot zawartej umowy jak również nie kwestionowała zasadności wystawienia przez powódkę faktury dokumentującej sprzedaż towaru za kwotę 5.690,88 zł.

Pozwana podnosiła natomiast, iż do faktury (...) została zgłoszona reklamacja. W związku z uwzględnieniem reklamacji pozwana wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 4.472,96 zł tytułem poniesionych kosztów związanych z usuwaniem usterek reklamacyjnych. Pozwana nie wykazała jednak przedmiotowej okoliczności. Nie sprostowała więc treści art. 6 k.c.

W tym miejscu należy wskazać, że roszczenie z tytułu reklamacji jest roszczeniem niezależnym od roszczenia zapłaty ceny z tytułu umowy sprzedaży. Zapłata za dostarczony towar, ma pierwszeństwo przed roszczeniami z tytułu reklamacji. Pozwana zasadności swych roszczeń wynikających z tytułu reklamacji może dochodzić w osobnym powództwie.

Nawet gdyby przyjąć, iż podniesiona w treści sprzeciwu kwestia reklamacji jest równoznaczna z podniesieniem zarzutu potrącenia, to należy wskazać, że zgodnie z art. 498 § 1 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Powyższe oznacza, że dla dokonania w niniejszym procesie potrącenia wierzytelność pozwanej z tytułu poniesionych kosztów reklamacji, wierzytelność ta musiałaby być wierzytelnością bezsporną oraz wymagalną, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana powoływała się również na zasady współzycia społecznego. Należy jednak wskazać że norma zawarta w art. 5 k.c. ma charakter wyjątkowy i może być zastosowana tylko po wykazaniu wyjątkowych okoliczności. Natomiast w ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie zachodziły wyjątkowe okoliczności uzasadniające oddalenie powództwa.

Mając powyższe na względzie Sąd orzekła jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Sąd nie uwzględnił jako części roszczenia głównego żądania powódki zasądzenia kwoty 170,46 zł, których powódka domagała się w oparciu o przepis art. 10 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (dalej u.t.z.).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 u.t.z. wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o którym mowa w art. 7 ust. 1 (czyli od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego) lub art. 8 ust. 1, bez wezwania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40 euro przeliczonych na złote według

średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne.

Jak stanowi art. 10 ust. 2 u.t.z. w przypadku gdy koszty odzyskiwania należności poniesione z tytułu opóźnień w zapłacie w transakcji handlowej przekroczą kwotę, o której mowa w ust. 1, wierzycielowi przysługuje zwrot tych kosztów, w tym kosztów postępowania sądowego, pomniejszonych o tę kwotę.

Przepisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych przyznają wierzycielowi dodatkowe roszczenie mające na celu wyrównanie strat związanych

z odzyskiwaniem wierzytelności. W przypadku opóźnienia w płatności wierzyciel nabywa prawo do rekompensaty od dłużnika kosztów odzyskiwania należności stanowiącej równowartość kwoty 40 euro. Z brzmienia ustawy wynika, że warunkiem powstania roszczenia jest upływ terminu zapłaty, od którego należne są odsetki. Treść przepisu art. 10 ust. 1 u.t.z. wskazuje też, że roszczenie to jest zależne od dochodzenia należności przez wierzyciela. Wydaje się zatem, że jest ono należne tylko w przypadku podjęcia przez wierzyciela jakichkolwiek działań w celu odzyskania należności.

Z uzasadnienia projektu w/wym. ustawy wynika, że jej celem jest zwalczanie pogłębiającego się problemu zatorów płatniczych przez wprowadzenie instrumentów wspomagających zmniejszenie opóźnień w zapłacie należności oraz dyscyplinujących strony do stosowania krótkich terminów zapłaty. Wprowadzenie zmian i nowych rozwiązań wynikało również z obowiązku wdrożenia do krajowego systemu prawnego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r.

Dalej wskazać należy, że kwota 40 euro ma charakter ryczału, zatem jest to stała rekompensata za koszty odzyskania należności. Można sobie wyobrazić, że ma ona rekompensować pewne czynności oraz zaangażowanie sił i środków zmierzające do odzyskania należności od dłużnika. Jako przykład można wskazać wykonanie telefonu wzywającego do zapłaty, z powodu którego wierzyciel ponosi koszt połączenia telefonicznego oraz czas pracownika, który go wykonuje. Takich telefonów oraz innych czynności może być więcej. Trudno wyliczyć i wykazać takie koszty konkretnymi rachunkami i dokumentami. W przypadku, gdy koszty te przekroczą równowartość kwoty 40 euro, wówczas wierzyciel powinien udokumentować te koszty, aby móc ubiegać się o ich odzyskanie.

Jak wynika z art. 10 ust. 2 u.t.z. roszczenie o ekwiwalent 40 euro przysługuje z tytułu opóźnień w zapłacie transakcji handlowej. Przyjąć zatem należy, że roszczenie z tytułu prawa do rekompensaty należy łączyć z jedną transakcją handlową w rozumieniu art. 4 ust. 1 u.t.z. Przez transakcję handlową rozumieć zaś należy umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usług, jeżeli strony – przedsiębiorcy zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. W literaturze wskazuje się jednak, że w przypadku łącznego dochodzenia kilku roszczeń w jednym pozwie, biorąc pod uwagę kompensacyjny charakter roszczenia o równowartość 40 euro, należy opowiedzieć się za możliwością jednorazowego zasądzenia od dłużnika tej kwoty. Nie narusza to uprawnień wierzyciela, który może domagać się kwoty wyższej, o ile wykáže poniesienie wyższych kosztów (tak S. G., N. instrumenty zwalczania opóźnień płatności w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, (...)44).

Stanowisko S. G. w w/wym. zakresie może jednak być dyskusyjne. Jak zauważył komentator ustawy - A. K., jeżeli dług pozwanego powstał z różnych tytułów prawnych, do każdego z nich można doliczyć 40 EURO, nawet jeżeli dochodzone są w jednym pozwie. Można też wyobrazić sobie sytuację, w której jednym pozwem dochodzi się zapłaty kilku faktur wystawionych np. za zakup towarów, ale odstęp czasowy oraz zabiegania o odzyskanie poszczególnych długów jest na tyle odrębny, że kompensata powinna być zasądzona kilkakrotnie.

W ocenie Sądu rozpoznającego sprawę nie jest zasadne wliczanie tego roszczenia do wartości przedmiotu sporu. Jak stanowi przepis art. 20 k.p.c. do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się odsetek, pożytków i kosztów, żądanych obok roszczenia głównego. Przepis ten wyłącza tzw. świadczenia uboczne spod wartości przedmiotu sporu. Rekompensata w postaci równowartości 40 euro ma natomiast charakter uboczny względem roszczenia głównego tj. należności z transakcji handlowej.

Jak wskazał S. G. zasadne wydaje się zaliczenie tego roszczenia w poczet kosztów, które obejmują zarówno koszty związane z czynnościami prawa materialnego, jak i procesowego, a także inne niezbędne koszty. W opinii Sądu koszty te stanowią koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i nie ma podstaw do domagania się ich tytułem należności głównej, a w konsekwencji brak jest podstaw do wliczania tego świadczenia do wartości przedmiotu sporu. Z tej też przyczyny żądanie pozwu w zakresie zapłaty kwoty 40 euro uwzględniono dopiero przy obliczaniu kosztów postępowania.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie 2 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Sąd zaliczył w poczet kosztów procesu powódki koszty opłaty od pozwu w kwocie 250,00 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400,00 zł stosownie do §2 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r., poz. 1804) oraz kwotę 170,46 zł tytułem rekompensaty na podstawie art. 10 ust. 1 u.t.z. co dało łącznie kwotę 2.837,46 zł.

SSR Jolanta Brzęk